

INGEZONDEN.

RIJKSVERZEKERINGSBANK EN HEILGYMNASTIEK.

Van bevriende zijde werd ik attent gemaakt op het nummer van dit *Tijdschrift* van 5 November j.l., waarin een ingezonden stuk voorkomt van dr. J. A. O. REIJS, met een bespreking van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding. Het zij mij als secretaris-curator dier Academie vergund, een korte nadere toelichting te geven.

Had de heer REIJS bij ons inlichtingen ingewonnen, dan had hij kunnen vernemen, dat in onze policliniek evenmin als in zijn policliniek de Rijksverzekeringsbank-patiënten door onbevoegden zullen worden behandeld. Als er t. z. t. enkele Academie-studenten, die het diploma voor heilgymnastiek en massage willen behalen, in onze policliniek hun praktische ervaring willen opdoen, dan zal dit naar het meesterlijk voorbeeld, dat dr. REIJS al jaren in den Haag geeft, gebeuren op een manier, die zelfs aan dr. REIJS geen critiek zal ontlokken.

De heer REIJS weet, dat de meeste leeraren voor lichamelijke opvoeding, en dus ook de a.s. doctoren in lichamelijke opvoeding, ter vergrooting van hun bestaansmogelijkheden het diploma voor heilgymnastiek en massage behalen, c.q. zullen trachten te behalen. Zij dienen in dit opzicht tot betrouwbare, goed onderlegde *helpers* van de medici te worden opgeleid. Van dr. REIJS had ik eerder verwacht een woord van groote waardeering, dat door een bijzondere Academie, zonder subsidie van de overheid, tienduizenden guldens wordt besteed, om deze a.s. *helpers* der medici onder leiding van eminente artsen tot de hoogste graad van vakkundige betrouwbaarheid op te voeden.

Overigens meen ik dat het bestuur der Rijksverzekeringsbank en zijn medische adviseurs zeker competent zijn om te beoordeelen, wat in het onderhavige geval dient te worden gedaan.

Amsterdam, 7 November 1927.

H. L. F. J. DEELEN.

(Van redactiewege bekort).

DE INENTING EN DE PRACTISEERENDE MEDICI.

Sinds eenige weken heb ik met belangstelling de wetenschappelijke discussies in ons *Tijdschrift* gevolgd en meen te mogen vaststellen, dat de vraag of de encephalitis een vaccinale is (prof. GORTER) of een postvaccinale (prof. ALDERSHOFF), voorloopig nog volkomen onbeslist is.

Dat er een vast, zij het onbegrepen, verband bestaat tusschen de inenting en de hersenziekte is zeker.

Het komt mij daarom noodzakelijk voor, om uitdrukkelijk te verklaren, dat het mij in dit stadium *volstrekt onmogelijk is*, volgens weten en geweten, *de inenting* verder te verrichten, totdat in dezen volledige zekerheid is verkregen.

Wij kunnen, bij elk kind afzonderlijk, de verantwoording niet langer dragen in deze omstandigheden.

Ik ben mij volkomen bewust, dat dit standpunt de oplossing van het vraagstuk zeer zal bemoeilijken. Ik heb zelfs gelezen, dat de vrijwillige vaccinatie moet worden aangemoedigd en dat de resultaten der facultatieve inenting op den duur de gewenschte zekerheid zullen geven.

Het doet mij leed, dat in dezen, vermoedelijk door de vele moeilijkheden, waarvoor zij geplaagd zijn, vooraanstaande medici, de inspectie der volksgezondheid inclusief, de positie van den huisarts in de dagelijksche toepassing der inenting geheel uit het oog hebben verloren. In den laatsten tijd is het opnieuw ondubbelzinnig gebleken, dat het contact tusschen de medici, practici en de theoretische artsen, hopeloos zoek is geraakt.